

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే

॥ ప్రథమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ప్రథమః సర్గః ॥

సీతాలక్ష్మణసహితస్య శ్రీరామస్య తాపసాశ్రమమండలే సత్కారః

ప్రవిశ్య తు మహారణ్యం దండకారణ్యమాత్మవాన్ |
రామో దదర్శ దుర్ధర్షస్తాపసాశ్రమమండలం || 3.1.1 ||

కుశచీరపరిక్షిప్తం బ్రాహ్మ్య లక్ష్మ్య సమావృతం |
యథా ప్రదీప్తం దుర్ధర్మం గగనే సూర్యమండలం || 3.1.2 ||

శరణ్యం సర్వభూతానాం సుసమ్మృష్టాజిరం సదా |
మృగైర్బహుభిరాకీర్ణం పక్షిసంఘైః సమావృతం || 3.1.3 ||

పూజితం చోపనృత్తం చ నిత్యమప్సరసాం గణైః |
విశాలైరగ్నిశరణైః స్రుగ్భాండైరజినైః కుశైః || 3.1.4 ||

సమిద్భిస్తోయకలశైః ఫలమూలైశ్చ శోభితం |
ఆరణ్యైశ్చ మహావృక్షైః పుణ్యైః స్వాదుఫలైర్వృతం || 3.1.5 ||

బలిహోమార్చితం పుణ్యం బ్రహ్మఘోషనినాదితం |
పుష్పైశ్చాన్యైః పరిక్షిప్తం పద్మిన్యా చ సపద్మయా || 3.1.6 ||

ఫలమూలాశనైర్దాంతైశ్చీరకృష్ణాజినాంబరైః |
సూర్యవైశ్వానరాభైశ్చ పురాణైర్మునిభిర్యుతం || 3.1.7 ||

పుణ్యైశ్చ నియతాహరైః శోభితం పరమర్షిభిః |
తద్ బ్రహ్మభవనప్రఖ్యం బ్రహ్మఘోషనినాదితం || 3.1.8 ||

బ్రహ్మవిద్భిర్మహాభాగైర్బ్రాహ్మణైరుపశోభితం |
తద్ దృష్ట్వా రాఘవః శ్రీమాంస్తాపసాశ్రమమండలం || 3.1.9 ||

అభ్యగచ్ఛన్మహాతేజా విజ్యం కృత్వా మహద్ ధనుః |
దివ్యజ్ఞానోపపన్నాస్తే రామం దృష్ట్వా మహర్షయః || 3.1.10 ||

అభిజగ్ముస్తదా ప్రీతా వైదేహీం చ యశస్వినీం |
తే తు సోమమివోద్యంతం దృష్ట్వా వై ధర్మచారిణం || 3.1.11 ||

లక్ష్మణం చైవ దృష్ట్వా తు వైదేహీం చ యశస్వినీం |
మంగలాని ప్రయుంజానాః ప్రత్యగృహ్ణాన్ దృఢవ్రతాః || 3.1.12 ||

రూపసంహననం లక్ష్మీం సౌకుమార్యం సువేషతాం |
దదృశుర్విస్మితాకారా రామస్య వనవాసినః || 3.1.13 ||

వైదేహీం లక్ష్మణం రామం నేత్రైరనిమిషైరివ |
ఆశ్చర్యభూతాన్ దదృశుః సర్వే తే వనవాసినః || 3.1.14 ||

అత్రైనం హి మహాభాగాః సర్వభూతహితే రతాః |
అతిథిం పర్ణశాలాయాం రాఘవం సన్న్యవేశయన్ || 3.1.15 ||

తతో రామస్య సత్కృత్య విధినా పావకోపమాః |
ఆజప్తుస్తే మహాభాగాః సలిలం ధర్మచారిణః || 3.1.16 ||

మంగలాని ప్రయుంజానా ముదా పరమయా యుతాః |
మూలం పుష్పం ఫలం సర్వమాశ్రమం చ మహాత్మనః || 3.1.17 ||

నివేదయిత్వా ధర్మజ్ఞాస్తే తు ప్రాంజలయోఽబ్రువన్ |
ధర్మపాలో జనస్యాస్య శరణ్యశ్చ మహాయశాః || 3.1.18 ||

పూజనీయశ్చ మాన్యశ్చ రాజా దండధరో గురుః |
ఇంద్రస్యైవ చతుర్భాగః ప్రజా రక్షతి రాఘవ || 3.1.19 ||

రాజా తస్మాద్ వరాన్ భోగాన్ రమ్యాన్ భుంక్తే నమస్కృతః |
 తే వయం భవతా రక్ష్యా భవద్విషయవాసినః |
 నగరస్థో వనస్థో వా త్వం నో రాజా జనేశ్వరః || 3.1.20 ||

న్యస్తదండా వయం రాజంజితక్రోధా జితేంద్రియాః |
 రక్షణీయాస్త్వయా శశ్వద్ గర్భభూతాస్తపోధనాః || 3.1.21 ||

ఏవముక్త్వా ఫలైర్మూలైః పుష్పైరన్యైశ్చ రాఘవం |
 వన్యైశ్చ వివిధాహరైః సలక్ష్మణమపూజయన్ || 3.1.22 ||

తథాన్యే తాపసాః సిద్ధా రామం వైశ్వానరోపమాః |
 న్యాయవృత్తౌ యథాన్యాయం తర్పయామాసురీశ్వరం || 3.1.23 ||

|| ఇత్యాదీ శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ప్రథమః సర్గః ||